

NAROZENÍ DÍTĚTE

Základní informace k životní situaci

Rodný list novorozence vystavuje matriční úřad v místě, kde se dítě narodilo.

Kdo je oprávněn v této věci jednat

Rodiče dítěte (matka, otec).

Jaké jsou podmínky a postup pro řešení životní situace

Zápis narození dítěte se do knihy narození provede na základě písemného hlášení poskytovatele zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení byl porod ukončen, o narození dítěte.

Nebyl-li porod ukončen ve zdravotnickém zařízení, oznámí narození:

- 1) lékař, který jako první poskytl při porodu nebo po porodu zdravotní služby, nebo
- 2) jeden z rodičů, popř. jeho zákonný zástupce nebo soudem jmenovaný opatrovník, nebo
- 3) fyzická osoba, která se o narození dítěte dozvěděla /pokud nebylo narození oznámeno podle výše uvedeného bodu 1) nebo 2)/.

Při ústním oznámení je oznamovatel povinen prokázat matričnímu úřadu svoji totožnost. Je-li neslyšící, němý, popřípadě učiní-li oznámení v jiném než českém nebo slovenském jazyce, je nutná přítomnost tlumočníka.

Oznámení je nutné učinit nejpozději do 3 pracovních dnů od narození dítěte. Matka učiní oznámení nejpozději do 3 pracovních dnů od okamžiku, kdy je schopna oznámení učinit. Fyzická osoba uvedená v odst. 3) učiní oznámení do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o narození dozvěděla.

Rodič/e se musí k vyřízení rodného listu dítěte osobně dostavit na matriční úřad, v jehož obvodu se dítě narodilo, a předložit zákonem stanovené doklady.

Jakým způsobem a na které instituci zahájit řešení životní situace

K vyřízení rodného listu je nutná osobní návštěva rodiče / rodičů dítěte na matričním úřadu, v jehož obvodu se dítě narodilo.

Jaké doklady je nutné mít s sebou ¹

1. Dítě narozené za trvání manželství – jeden z rodičů předloží:

- a) oddací list,
- b) občanský průkaz, nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li mu vydán,
- c) souhlasné prohlášení rodičů o jménu, popřípadě jménech dítěte,
- d) souhlasné prohlášení rodičů o příjmení dítěte, pokud údaj o příjmení dítěte není patrný z oddacího listu rodičů dítěte,
- e) případně další doklady potřebné k zjištění, nebo ověření správnosti údajů, zapisovaných do knihy narození.

2. Dítě narozené mimo manželství, jehož otec není znám – matka předloží:

- a) prohlášení o jménu, popřípadě jménech dítěte,
- b) rodný list,

¹ Doklad, který je třeba předložit matričnímu úřadu podle zákona o matrikách, se nepředkládá, pokud si skutečnost v něm uvedenou může matriční úřad ověřit z jím vedené matriční knihy, ze základního registru obyvatel, nebo z některého z informačních systémů veřejné správy.

- c) pravomocný rozsudek o rozvodu manželství, je-li matka dítěte rozvedená, nebo úmrtní list manžela, je-li matka dítěte ovdovělá,
- d) občanský průkaz, nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li jí vydán,
- e) případně další doklady potřebné k zjištění, nebo ověření správnosti údajů, zapisovaných do knihy narození.

3. Dítě narozené mimo manželství, k němuž bylo určeno otcovství nebo jehož otcem je muž, který dal souhlas k umělému oplodnění – jeden z rodičů předloží:

- a) souhlasné prohlášení rodičů o jménu, popřípadě jménech dítěte,
- b) souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství nebo písemný souhlas muže, který dal k umělému oplodnění, potvrzený poskytovatelem zdravotních služeb, popřípadě rozhodnutí soudu o určení otcovství k dítěti,
- c) rodný list matky a otce dítěte,
- d) pravomocný rozsudek o rozvodu manželství, je-li matka dítěte rozvedená, nebo úmrtní list manžela, je-li matka dítěte ovdovělá,
- e) občanský průkaz, nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li mu vydán,
- f) případně další doklady potřebné k zjištění, nebo ověření správnosti údajů, zapisovaných do knihy narození.

4. Dítě narozené mimo zdravotnické zařízení, jehož matce nebyly ani následně poskytnuty zdravotní služby – jeden z rodičů předloží kromě dokladů uvedených v odstavcích 1, 2 nebo 3 další doklady potřebné k prokázání skutečnosti, že matkou dítěte je žena, která je porodila.

Informace k určení otcovství

Souhlasné prohlášení o určení otcovství k dosud nenarozenému nebo již k narozenému dítěti mohou rodiče učinit před soudem, kterýmkoli matričním úřadem v ČR nebo před zastupitelským úřadem ČR v zahraničí. Nezletilý, který není plně svéprávný, nebo zletilá osoba, která není plně svéprávná, může učinit prohlášení o určení otcovství **pouze před soudem.**

Při určení otcovství k dítěti souhlasným prohlášením rodičů se s matkou dítěte na matriku dostaví i otec dítěte. Rodiče předloží:

- občanský průkaz nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li jim vydán
- rodný list
- těhotenský průkaz – pouze při určení otcovství k dosud nenarozenému dítěti
- případně další doklady potřebné ke zjištění nebo ověření správnosti údajů zapisovaných do matriky narození.

Pokud od právní moci rozsudku o rozvodu manželství matky dítěte / od úmrtí jejího manžela neuplynulo více jak 300 dní, svědčí domněnka o otcovství bývalému / zemřelému manželovi.

V době mezi zahájením řízení o rozvodu a třístým dnem po rozvodu manželství nebo prohlášení manželství za neplatné, mohou matka dítěte za účasti jejího manžela, popřípadě jejího bývalého manžela a muže, který tvrdí, že je otcem dítěte, učinit prohlášení o popření a zároveň o určení otcovství k dítěti.

K následnému zápisu do knihy narození dítěte je nutné předložit pravomocný rozsudek o rozvodu manželství nebo prohlášení manželství za neplatné. Bližší informace poskytne kterýkoli matriční úřad.

Pokud je rodič neslyšící, hluchoslepý, němý nebo nemluví nebo nerozumí česky nebo slovensky, je nutná pro souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství přítomnost tlumočnicka. Neslyšícímu, hluchoslepému nebo němému rodiči, zajistí přítomnost tlumočnicka matriční úřad. V ostatních případech zajišťuje tlumočnicka jeden z rodičů na vlastní náklady. Bez přítomnosti tlumočnicka nelze souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství v těchto případech učinit.

Pokud nemůže matka pro duševní poruchu posoudit význam svého prohlášení, nebo je-li opatření jejího prohlášení spojeno s těžko překonatelnou překážkou, není možné určit otcovství souhlasným prohlášením.

Jaké jsou potřebné formuláře a kde jsou k dispozici

- formulář "Souhlasné prohlášení o jménu dítěte" je k dispozici na webových stránkách našeho úřadu nebo na naší matrice
- formuláře zápisů o určení otcovství k dítěti jsou k dispozici na příslušné matrice

Jaké jsou poplatky a jak je lze uhradit

Za vydání prvního rodného listu dítěte se nehradí žádný správní poplatek.

Za vydání druhopisu rodného listu dítěte se hradí správní poplatek ve výši 300 Kč.

Jaké jsou lhůty pro vyřízení

Zápis do matriční knihy narození a vydání rodného listu dítěte je nutné učinit nejpozději do 30 dnů od narození dítěte.

Elektronická služba, kterou lze využít

Žádost o vystavení rodného listu novorozence nelze vyřídit elektronicky.

Podle kterého právního předpisu se postupuje

Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (§ 14 až § 19).

Jaké jsou opravné prostředky a jak se uplatňují

Jaké sankce mohou být uplatněny v případě nedodržení povinností

Za správnost popisu odpovídá útvar

Odbor vnitřních věcí

Popis je zpracován podle právního stavu ke dni

01.01.2024

Datum konce platnosti popisu

Při změně právních předpisů na úseku matrik.